

1789.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAČíslo 3. ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Schönfeldské

Čís. Král. Pražské Noviny.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

Dne 17 Ledna.

Wáleční Posel.

3 Widně přicházející rozličná psaní nedělají žádné naděje k pokoji; nebo mezy jiným se praví, že Pan polní Maršalek Landon již dne 1 vnoza k armádě do Charwst odgede, a pro Prynce z Koburku také již den 26 téhož měsíce vrčen býti má, na kterýž on s svým wálečním lidem do pole wytáhne, pokud lewněgší zyma toho dopustí.

Majoor, kterýž gakožto rychlý posel z Ruskeho ležení od Očakowa dne 18 prafynce do Widně wyslán byl, a prázwě na den Nowého Roku tam přišel, wypravuje o dobytí perwnosti Očakowa gestě tyto následující okolčnosti: "Když předednem sw. Mikuláše, kterýž v Rusu ten neywětsí swátek gest, wšickni

oficýři Bnžeti Potemlyn swig wině složití přišli, rázal se gich on: "Mogi Paní! co se o nás a o perwnosti mluwí v armádě? odpowěděli wšickni společně: Westkeren lid hoří žádostí, aby již gedenau k sšurmu a k dobywání Očakowa powolan byl, aniz chce dāt sobě pokoge, dokudby ta perwnost w našich rukau nebyla. "Odpowědel na to Bnže: Dobře; pokusíme se o to, abychom buď swítěžili, aneb wšeccko ztrarili. A protož od té chwile wšeccko bylo w tagnosti chystáno k blawnímu sšurmu, a den 17 prafynce byl vložen k brozně zabubě Turků. Als 14,000 Rusů dobrowolně podrobilo se k tomu autoku, a ostarní armáda zatím stála we zbrani, 3 oficýři

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVAORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA

ru, genž neyprwnešsij s swým lidem na
wybořeně zdi při pewnosti wylezli, a od-
tud potřískat vstaupiti musyli, gať do-
sawad známo, gsau tito dwa, Hrabě Da-
mas, rozený Francouz, a Hrabě Al-
telli, Wlach. Dobýwání a porýkání tr-
valo za několik hodin, a prolití krve lid-
ské bylo hrozné. Rusů padlo přes 1400,
dwa Generálowé a 180 oficyrů. Tur-
ků pobito bylo přes 7000, a okolo 5000
bylo zagaró. Posledně, když Rusové
wyhodili prach do powětrí, celé wítěz-
stwj obrátilo se na gegich stranu. Wy-
bogowali 312 děl, 40 moždírů, weliké
množstwj ručnic a zbraní, znamenitau
zálohu špiže na dvě léta, a na peně-
žích 2 milliony piastrů. Nyni tedy ta
otázka porůstává: Včiněšli Turcy po-
fog, že tato pewnost, pro ně tak důle-
žitá, wybogowaná gest? vpusťegjli Ru-
sowé od této wybogované pewnosti s tau
ochotností, gaťož předtím od ni strž Hra-
bě Alinycha vpusťili? a budauři Turcy
powolnj k zawřenj pokoge, prwé než
jim opět Čáková do rukau přigede?
Bažda z těchto otázek gest tak důležitá,
že na ni nelze odpowěditi, leč gedno az
neb druhé w skutek wweveno bude.

Z Lwowa i ledna. Dne 28 praz-
hnce přišel sem do Lwowa Ruský Ma-
jor, který s tau potřískednau zprá-
wan strany wybogování Čáкова k ge-
ho cýs. král. Milosti do Wjdně zaslán
gest. Tato zpráva hned se roznesla po
celém městě. Rychlý posel obědwal v
geho Excellency Pana Hraběte Brygi-
do, který gest náš neywyšší zemský Ko-
misar. On měl tuto zpráwu, podle Ru-
ského obyčeje, na našem tele, odkudž
gj newygme, dokud nepřigede do Wj-

dně. Tak pozdě na zymu Turcy se ro-
ho nikdy nenadáli, anobř mysli, že az
spou w takowé neyťužšij zymě žádu-
cýho pokoge požiwati budau, nebo Ru-
sowé w zemi zakopáni byli. Čákow-
šij Turcy gen časem z Rusů širiliwali,
dávajice tjm Rusům znamení, že na ně
bedliwi gsau. Alezy tjm w této straně
byla nesnesytedlná zyma, tať že každého
dne na piketích a strážích několik Rusů
zmrzlo. I z té příčiny zawřeno, wse-
cko, cožkoli člověku možné gest, wynaz-
ložiti. Gať mile ostrow Berečan šťastně
wybogowan byl, Ruský lid nedal sobě
wje pokoge. Turcy z swých děr mus-
yli wylezti. Rusowé ze třech stran wči-
nili autok; z té strany, co pewnost k
wodě ležj, učinili pokřik, a z druhých
stran tjm wje se strogili k šturmu. Tur-
cy při stupování Rusů na zdi bránili se
gaťo wztělji, a žádného pardonu nežá-
dali. Zpráwu wedaučy Bassa, gať we-
lice rozhořčen byl, swau vlastnj rus-
kau měl 12 Rusů zabiti, až posléz sám
od Rusů co neyofrutněgi na Rusy rozse-
kan byl. Také w geho paláci taťměř
wsecken francymor mečem zahuben bý-
ti měl, proto že se tu tyto Panj na
způsob Amazonek swordossigné bránily, a
welice Rusům odporowaly.

O tomto welim důležitém a ssta-
sném předsewzetj gestě se giné okoliz-
čnosti, wšak na rozličný způsob, wypra-
wugi. Někteří prawi, že Ruské wog-
sto samo o powolenj žádalo k dobýwání
pewnosti, a mělo se prohláseti, že radě-
gi od nepřátelského meče, než zymau
zagiti čee; a ginj prawi, že Kníže Do-
temkyn z Petřspurku měl dostati přisné
poručení, aby se o dobytj Čákowa wse-
mo-

možné postaral. Kdež ale gakkoli gest, wybogowanj této perwnosti obamni cysarským dworům k welikému poslanjji vžiču.

3 Semessváru 25 prashnce. W těchto dnech 14 děl odvezeno bylo do Staradu, a tolikž do Vspalanky. Gak slyšet, prwnjch 14 děl má přigiti až do Halieye.

3 Sernie 26 prashnce. Poslednj zpráwy z Semlina čitěgi zinjku, že se Bělehradští Turcy welmi pokogně chowagj. Takměř každého dne Turcy w welikém počtu přicházegj na naši stranu, a když toho z našich potkagj, říčegj zdaleka: "Gak se weđe, sausede? takali gest k daufanji pokog? gest nám welice lito, že důležitosti w přitnočnj zemí naše přátelstwo s wami přetrhly; my mčeho wse nežádáme, než pokog, abychom s wami opět w dobrém sansedětwu žiti býti mohli.

3 Semlina 24 prashnce. Bělehradský Bassa Albay, nyní ustanowený Seraskyer w Serwii, odgel do Wassy. Před swým odchodem dal zpráwu Panu Generálowi Braunowi, kdyby se na Bělehradu z kusů střileti slyšelo, a z perwnosti negaký počet wogsta tahnauti widělo, tedy aby žádný nemyslił, žeby to snad k negakému nepřátelstwu směřowalo, nýbrž že se to pro geho osobu diti bude. Když se již na cestu strogil, jeničari osadili brány, a měli amysl geg zadržeti, tak aby gini snad z perwnosti pod gakýmž zamyslem nevyšel; ale on vbezpěčil ge, že šrz důležitosti, které w zemi na starosti má, odegiti musy, a gak milety k swému koncy přiwede, že se opět nazpátek do Bělehradu nawrátj. Byl

tedy propuštěn bez překážky, a při geho vycházení Turcy z kusů střileti, a 900 zbrogneho lidu geg prowázelo. Při swém přichodu do Semendrye podobně zoti ranami z kusů pozdrawen byl, a odtud Panu Generálowi Grabeřti Staray dal zpráwu do Paucawy, aby šrz takowě střilenj naši dokonce o žádnem nepřátelstwu nemysliłi, poněwadž by geho amysl nebył, gak dlouho přjměři trwě, co nepřátelstého před se wýstti. Kato do Hradjště nedaleko Semendrye položil 200 wogenského lidu, a pustil se dále na cestu s sylnou strážj. Od toho času w Bělehradu panuge pokog, proto že Seraskyer welmi přjše zanechal poručenj, aby se wšickni nepřátelstwa wstříhali. Ný tedy budaucně wwidime, za gakau se on přjcinau na cestu wydal.

3 Turek. Podle prawdowěrných zpráw z Konstantynopole p. d. 30 října gestě toto podobnauti se může: Dne 10 zářj wyslaný posel od neyvyššího Wezyra přinesł Konstantynopolskému dworu tu zpráwu, že neyvyšší Wezyr s swým bogowným lidem násylně w Alehadye se prorázyl, a toho města (gak Alehadya w Turecké zpráwě městem gnenowána gest) brannau ruřau wybogowal. Ale hned spolu doložil, že při dobýwánj šrz twrdossigný odpor Kaskassanů 10,000 swého lidu zstratil. — Dne 29 zářj do Konstantynopole bylo 150 Kaskasského zagatého lidu, několik praporců a 30 wozů naložených zbraněmi a pakážj, kteréžto neyvyšší Wezyr w Alehadye našim odgal, přiwезeno.

3 Charwát 25 prashnce. Před kráským časem po Ostrřhomské sýlnicy bylo

wezeno 50 kusů dílem 12tiliberných a dílem 18tiliberných, což se nikterak za znamení k pokoji souditi nemůže. Zprávu vedance polní Zbrojnošta Baron de Wins gest dosavad neduživý, a pro dosažení náležitého zdraví má aumysl do Wídně jeti. W našich špitálech, genž dosavad nemocnými naplněni gsau, vmírají lidé velmi zhusta, a jiní velmi zdauha se vzdravují. Pád dobyčka, který w Maráždjnu od wogenstých wolů počátek wzal, welice se rozmáhá, a skutečné potřebě gest prostředků, aby se po celé kraině nerozmohl. Ostatně naši wogáci gsau rádi, že w nynější tuhu zymu a při tak brozuem sněhu pokogně w svých zymních bytech přežeti mohou.

3. Jasenowače w Slavonji 23. prashnce. Dne 17. toho Pan Generálmajor Magdeburk gel tudy westřz z Jezmína, a geho cesta gest až do Karlowa města při řece Sáwe, kdež wsecky lodj, a co k nim přináleží, prohlídne. Pak z Karlowa města pogede přímo do Wídně.

V weshice Turýaku mezy Bozarskými wchý stogj troja Hradjských Turků, kteří na spolek zde známých laupěžníků chagj; ale oni mohou samj než se nadějí, do pasky přigj. Nebo mnozj Turčtj poddanj žádali našich strážj o pomoc, aby onyno w Turýaku stogjey Turky obkljčili, a ge zastali, neb rozsekali. — Turčtj Kapitáni neb Heymanetj, kteří w Bosni takmēr na každem zámku gsau, wšudy strz své ispráwnjey poddaným w známost wváděti potaučej: kdo pořádně sroug harač (to gest: daň) platj, že se nemá co obáwat, aby mu který Turčtj vbljzl;

a proto poddanj, kteří se dosavad po lesých raulagj, magj se bez strachu domů nawrátiti.

Bassa Seranlia, který Turky při paměti hodném autoku w Dubice dne 25. dubna pod swau zprávou měl, nyní pozůstává w Berbiru, gednu částku Turčtj, genž stáli na Liweckých poljch, k sobě přitáhl, a strz to Berbirský gannysen lépe osadil. Turcy tohoto Bassu podle swého gazyka Junáka (po čestku Jonáka) aneb Keka gmenngj. Tímto tytulem také od Hradjských Turků při počátku wogny nazwán byl gaky Basjaktar (Praporečník) gmenem Husin Bolak Alendar; ten měl pod swau zprávou gegich artyleryj, a dával jim wsecko na ruku; ale nenadále přišla nassepuma, a toho znamenitého Jonáka w to okamžení zabila. Geho otec, 74letý statec, strze to tak se hněwem rozpálil, že wezma zbroj na sebe, a wšedna na koně, přímo k Dubicy gel, aby smrt swého syna na Gaurjch pomstil. Měně roznemohl se na cestě, a byw do Baňalaky přivezen, tam umřel s boleznými wcyčkami, že smrt swého syna pomstiti nemohl.

3. Zemljna 26. prashnce. Nyni zde w Zemlně ležejj polní Maršalek Braun, Generálmajor Wenkhaim, a Alwincej; w Becke Generálmajor Hrabě Sstrazolz do, a w Golumbincej Generálmajor Knjze Waldt.

Do Bělehradu má 10 tisíc čerstvého Turčtjho lidu táhnout, který nepochybně potrawu sebau přivezau.

3. Sstokholmu 31. prashnce. Geho Milost Král Šwecydský na den 26. ledna rozepsal wšecobecnj smím do Sstokhol: